

Enhed
Udsatte Voksne

Sagsbehandler
Bente
Brandborg/Joakim
Holst Nicolaisen

Koordineret med

Sagsnr.
2024-545

Doknr.
943925

Dato
22-11-2024

Høringsnotat over forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Ændring af reglerne om sociale akuttillbud, reglerne vedr. klageadgang ved bortvisning fra herberger m.v. samt udvidelse af muligheden for handlekommuneskift for borgere på herberger m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. november 2024 til den 5. december 2024 været sendt i høring hos:

3F – Fagligt Fællesforbund, Advokatrådet, Ambulatorierne i Danmark, Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri, BL - Danmarks Almene Boliger, Blå Kors Danmark, BROEN Danmark, Brugerforeningen for aktive stofbrugere Brugernes Akademi, Børne – og Kulturchefforeningen, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Center for Rusmiddelforskning, Center for Socialt Udsatte Horsens, Centerlederforeningen, CiFri – Netværk for forskning i civilsamfund og frivillighed, Danner, Det Centrale Handicapråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk, Socialrådgiverforening, Dansk Sygepleje Selskab, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner Det Centrale Handicapråd, Det Sociale Netværk, DUKH, Fabu, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Fagligt selskab for Addiktiv Sygepleje, FOA, Fonden for Socialt Ansvar, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, FSD - Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forening for Ledere af Offentlige Rusmiddelcentre (FLOR), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Frelsens Hær, Frivilligrådet, FTF, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Hjem til Alle, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Hus Forbi, Institut for Menneskerettigheder, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, Kirkens Korshær, KFUK's Sociale Arbejde, KFUMs Sociale Arbejde, KL, Kofoeds Skole, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen Lænken, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere Lederforening for offentlige ledere i hjemløshedsindsatser, Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Lev Uden Vold, Livslinjen, Livsværk, LO, LOCHI – Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser, LOKK – Landsorganisation af Kvindekrisecentre LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, PLO, Psykiatrifonden, Projekt Udenfor, Reden Vesterbro, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), Samvirkende Menighedsplejer, SAND, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), SIND, Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), Stenbroens Jurister, TABUKA, TUBA, Ungdommens Røde Kors, Ungdomsringen

Ventilen, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, WeShelter og Ældresagen.

2. Modtagne høringssvar

Der er indkommet høringssvar inden for fristen fra følgende høringssparter: Advokatsamfundet, Ankestyrelsen, Blå Kors Danmark, Dansk Psykiatrisk Selskab, Danmarks Almene Boliger (BL), Dansk Sundhed og Velfærd, Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløseindsatser, Hus Forbi, Gadejuristen, Hjem til Alle Alliancen, Hus Forbi, Institut for Menneskerettigheder, KFUKs Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, Kommunale Velfærdschefer, KL, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Sammenslutningen Af Boformer For Hjemløse i Danmark (SBH), Socialtilsyn Hovedstaden og Stenbroens Jurister.

Der er ikke modtaget høringssvar fra øvrige parter.

Alle høringssvar offentliggøres på høringsportalen.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra høringssvarene.

3. Ændringer efter høringen

På baggrund af bl.a. lovteknisk gennemgang og interne overvejelser er der foretaget følgende ændringer:

Lovforslagets § 1, nr. 1, stk. 4, udgår, da forslaget er overflødigt, idet der ikke træffes en egentlig afgørelse om overnatning.

Lovforslagets § 1, nr. 2, justeres med henblik på at tydeliggøre, at det alene vil være afgørelser om udskrivning i form af bortvisning fra tilbud efter servicelovens § 110, der ikke vil kunne påklages til Ankestyrelsen.

Lovforslagets § 2, nr. 2, justeres med henblik på, at der i § 9, stk. 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område også henvises til den foreslåede bestemmelse § 9, stk. 11.

Lovforslagets § 2, nr. 5, udgår, da ændringen ikke omhandler tilbud efter § 110 og at det derfor vil kræve nærmere overvejelser inden forslaget fremsættes.

4. Hovedpunkter i høringssvarene

4.1. Den foreslåede hjemmel til at tilbyde overnatning på sociale akuttibud

KL finder det hensigtsmæssigt, at der, som det foreslås i det fremsatte lovforslag, sker en ændring i lov om social service vedr. reglerne om sociale akuttibud. KL bakker derfor op om de foreslåede stykker 3 og 4.

KL anerkender, at der er behov for at fastsætte en grænse for antallet af på hinanden følgende overnatninger i akuttibuddet. KL opfordrer dog til, at der løbende følges op på kommunernes erfaringer med at tilbyde maksimalt tre på hinanden følgende overnatninger, således at antallet af nætter på sigt kan justeres op til fx 5 eller 7 nætter såfremt kommunerne oplever et fagligt begrundet behov herfor.

KL opfordrer desuden til, at kommunerne fremadrettet med 10-årsplanen for psykiatri sikres finansiering til at kunne etablere og udbrede sociale akuttibud således, at de sociale akuttibud bliver tilgængelige for borgere i alle kommuner.

KL mener, at det bør tydeliggøres, at sociale akuttibud ikke må træde i stedet for den behandling, rådgivning, hjælp eller støtte, som borgeren er berettiget til at modtage i den regionale psykiatri enten under indlæggelse eller ambulant, og at en borger/patient således ikke må udskrives tidligere, end hvad vedkommende ellers ville være blevet det, fordi der er et socialt akuttibud til rådighed i kommunen.

Hjem til Alle bemærker, at mulighed for overnatning på sociale akuttillbud kan være et relevant tilbud, hvis det er kortvarigt og ikke benyttes som erstatning for behandling. *Hjem til Alle* anbefaler, at bruger af overnatning på akuttillbud monitoreres for at sikre, at akuttillbud ikke erstatter relevante behandlingstilbud.

Kommunale Velfærdschefer giver bl.a. udtryk for, at der kan opstå en opgaveglidning mellem den regionale og den kommunale opgaveløsning og savner et kommunalt økonomisk incitament til at oprette og drive pladser.

Socialtilsyn Hovedstaden anerkender intentionerne bag lovforslaget, men har fremhævet nogle bekymringer og overvejelser ift. til bl.a. kompetencer, ressourcer og opfølgning.

Blå Kors Danmark finder lovforslaget relevant for målgruppen. *Hus Forbi* kan tilslutte sig lovforslaget. *Rådet for socialt Udsatte* kan tilslutte sig lovforslaget og bemærker bl.a., at rådet er positiv over for, at der er en begrænsning på antallet af sammenhængende overnatninger i akuttillbud.

SAND, Dansk Sundhed og Velfærd og *Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløseindsatser* finder lovforslaget positivt.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Social- og Boligministeriet vil overveje, hvordan implementeringen af muligheden for at tilbyde overnatning på sociale akuttillbud bedst muligt kan understøttes, og hvordan der kan følges op på kommunernes erfaringer med mulighed for tilbud om overnatning i op til tre døgn.

Det er nu tydeliggjort i lovbemærkningerne, at sociale akuttillbud ikke må træde i stedet for den behandling, rådgivning, hjælp eller støtte, som borgeren er berettiget til at modtage i den regionale psykiatri enten under indlæggelse eller ambulant. Det fremgår i øvrigt af lovforslaget, at sociale akuttillbud ikke må træde i stedet for den rådgivning, hjælp og støtte, som borgerens skal modtage efter servicelovens bestemmelser.

4.2. Bortvisning fra herberger m.v. efter servicelovens § 110

Advokatrådet bemærker, at afskæring af en eksisterende klageadgang vil udgøre en forringelse af retssikkerheden for en gruppe meget udsatte borgere. *Advokatrådet* bemærker desuden, at muligheden for at efterprøve en afgørelse alt andet lige sikrer en større kvalitet i afgørelsen.

Ankestyrelsen bemærker, at det er uklart, hvilke klager der fortsat ønskes behandlet efter de hidtil gældende regler, idet styrelsen samtidig bemærker, at begrebet "udskrivning" ifølge lovbemærkningerne også omfatter bortvisninger.

Ankestyrelsen påpeger desuden, at styrelsen ikke vil skulle behandle klager over bortvisninger, der er indgivet før lovens ikrafttræden, som bestemmelsen er formuleret. *Ankestyrelsen* opfordrer til, at bestemmelsen præciseres.

Blå Kors finder det problematisk, hvis borgeren ikke har ret til at klage over afgørelsen om bortvisning til *Ankestyrelsen*.

Dansk Psykiatrisk Selskab finder det ikke som en oplagt løsning til regelforenkling at afskære brugere fra klageadgang ved bortvisning og mener ikke, at det kan ske med regelforenkling som eneste begrundelse.

Dansk Sundhed og Velfærd anerkender, at fjernelse af borgerens klageret i visse tilfælde kan være hensigtsmæssig, da bortvisning oftest sker i situationer, hvor relationen mellem borger og herberg er blevet så belastet, at der er behov for at reagere straks. Det gælder især i bortvisningssager, hvor trusler, vold eller anden problematisk adfærd har truet personalets og de øvrige beboeres sikkerhed.

Dansk Sundhed og Velfærd er dog bekymret for, at fjernelse af klageretten kan blive brugt uhensigtsmæssig. Derfor foreslår Dansk Sundhed og Velfærd, at beboere skal have mulighed for at klage til Ankestyrelsen over en bortvisning.

Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløseindsatser (LOCHI) støtter forslaget og kvitterer positivt for, at begreberne afklares, så der ved påklage sondres mellem indskrivninger, udskrivninger og bortvisninger.

Gadejuristen mener, at en afgørelse om bortvisning fra et herberg skal kunne påklages for at sikre den enkeltes retssikkerhed, da en bortvisning er en ekstremt indgribende foranstaltning, der for den hjemløse kan sidestilles med at blive smidt på gaden.

Hjem til Alle anbefaler, at klageretten beholdes samt at antallet af klager og afgørelser monitoreres med det formål at belyse, hvorvidt boformerne formår at tilbyde støtte til borgere med komplekse problemer. Monitoreringen kan belyse, hvorvidt der forekommer en systematik i udskrivelser hos enkelte boformer samt hvorvidt boformerne har de nødvendige kompetencer til at støtte borgere med komplekse problemer.

Hus Forbi anfører, at de er bekymrede for at afskære klageadgangen over udskrivning, da det er de mest udsatte borgere, der sjældent passer ind i eksisterende rammer, regler og procedurer, og dem der i udvidet grad har brug for klageadgangen. *Hus Forbi* skriver videre, at en afskæring af klageadgangen ikke vil mindske herbergsledernes mulighed for at opstille husordener eller udskrive beboere, som ikke overholder den.

Hus Forbi bemærker desuden, at såfremt klageadgangen forsvinder, vil mulighederne for at udvikle og italesætte den faglig praksis- og forholde sig kritisk til den– også forsvinde. Det vil dermed også slå skår i muligheden for at udvikle på kvaliteten af den socialfaglige praksis.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at adgangen til at klage over afgørelser om bortvisning fra et herberg m.v. bevares. Institut for Menneskerettigheder anfører desuden, at forslaget vil begrænse borgerens retssikkerhed, da forslaget øger den alvorlige risiko for, at der forekommer vilkårlighed i, hvornår en borger bortvises fra et herberg m.v.

Institut for Menneskerettigheder gør endvidere opmærksom på, at bevarelsen af klageadgangen ved afgørelser om bortvisning fra et herberg m.v. ikke ændrer på, at en klage over en sådan afgørelse fortsat som udgangspunkt ikke har opsættende virkning. Institut for Menneskerettigheder skriver desuden, at adgangen til at klage, når en borger bortvises fra et herberg m.v., udgør en central retssikkerhedsgaranti for at sikre, at både bortvisningen og de relevante dele af husordenen overholder kravene i lovgivningen, herunder at bortvisning og husorden er i overensstemmelse med borgerens grundlæggende rettigheder.

Institut for Menneskerettigheder bemærker desuden, at det er indgribende for en borger at blive bortvist fra et herberg m.v., da en bortvisning skaber en alvorlig risiko for at øge udsathed for en borger.

KFUKs Sociale Arbejde er imod at fjerne retten til at klage over bortvisninger fra herberger, da fjernelsen af retten vil medføre en risiko for at "besværlige" borgere bliver udsat for vilkårlige bortvisninger eller bortvisninger på ikkesagligt grundlag.

Kirkens Korshær er modstander af forslaget om at fjerne hjemløses ret til at klage over bortvisninger fra herberger.

Kommunale Velfærdschefer skriver, at intentionen om at fjerne borgerens ret til at klage over bortvisning fra herberger efterlader den kommunale opgaveløsning med få handlemuligheder og beror på evnen til at samarbejde med de almene boligselskaber om anvisningsret.

Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser (LOCHI) mener, at det skal fremhæves, at bortvisninger ofte følges op af en nærmere defineret karantæneperiode, mhp. at boformen på et senere tidspunkt kan genoptage samarbejdet med borgeren.

Rådet for Socialt Udsatte kan ikke tilslutte sig lovforslaget, da klager giver mulighed for at rette op på fejl i institutionernes praksis og er derfor et vigtigt værktøj til at sikre retssikkerhed. Rådet for Socialt Udsatte foreslår, at klageretten suppleres med monitorering af antallet af gange, hvor herberger anvender retten til bortvisning, samt med stikprøveundersøgelser af bortvisningsgrundlag. I tilfælde af overdrevet brug på enkelte tilbud, bør socialtilsynet have mulighed for at give påbud.

Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH) er enige i, at bortvisning som en akut og nødvendig beslutning ikke bør kunne påklages til Ankestyrelsen. En klageadgang kan hæmme lederens mulighed for en hurtig og nødvendig reaktion i tilfælde af vold, trusler eller anden grov adfærd, som gør et fortsat ophold uforeneligt med sikkerheden og trivslen på herberget.

Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark understreger dog, at det er vigtigt at sikre, at bortvisning alene sker på et objektivt og retfærdigt grundlag, og for eksempel ikke bør kunne begrundes i en urimelig restriktiv husorden, der ikke står i forhold til borgerens adfærd. *SBH* finder det afgørende, at der etableres en mekanisme, som sikrer saglighed og proportionalitet i afgørelser, når borgerens adgang til at klage fjernes.

SAND mener, at det er en dårlig idé at fjerne retten for personer i hjemløshed til at klage over bortvisning fra herberger og forsorgshjem. *SAND* anfører, at borgerens mulighed for at klage over en bortvisning ikke står i vejen for, at herbergslederen kan opsætte generelle regler for botilbuddet eller for, at herbergslederen kan bortvise beboere og på denne måde varetage sit personales og beboernes sikkerhed.

SAND skriver endvidere, at det er af stor betydning for udsatte borgeres retssikkerhed og værdighed, at der er mulighed for efterfølgende at klage over en bortvisning og få taget stilling til, om afgørelsen var lovlig.

Stenbroens Jurister anbefaler, at klageadgangen ikke fjernes, da de nugældende regler balancer mellem hensynet til boformslederens behov for at kunne reagere straks og bortvise en beboer ved fx vold, mens beboerne har mulighed for at klage over vilkårlige og ulovlige bortvisninger. *Stenbroens Jurister* skriver endvidere, at de forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, proportionalitet og ligebehandlingsprincippet opretholdes og beskyttes gennem muligheden for at klage over en afgørelse, da der dermed kan tages stilling til, om bortvisningen var lovlig.

Stenbroens Jurister anfører desuden, at klageadgangen er vigtig, fordi hjemløse ikke kun bortvises, når det er absolut nødvendigt, som fx ved vold og alvorlige trusler, men bortvisninger begrundes også i, at borgeren har drukket alkohol eller indtaget euforiserende stoffer, har talt grimt eller forsvaret sig mod en anden beboer.

Stenbroens Jurister skriver videre, at bortvisning fra et herberg er et voldsomt indgreb, som i praksis ofte betyder, at stærkt udsatte personer smides direkte på gaden uden et sted at være eller sove.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Social- og Boligministeriet finder på baggrund af høringssvaret fra Ankestyrelsen behov for at præcisere lovforslagets § 3, således at det fremgår, at Ankestyrelsen fortsat vil skulle behandle klager over bortvisninger, der er indgivet før lovens ikrafttræden.

Social- og Boligministeriet vil tydeliggøre i lovforslagets bemærkninger, at forslaget ikke ændrer ved, at en boformsleders afgørelser om udskrivning, der ikke har karakter af bortvisning, fortsat vil kunne påklages til Ankestyrelsen. Der vil fortsat kunne klages til Ankestyrelsen over afgørelser om udskrivning fra herberget m.v., når udskrivningen f.eks. er begrundet i en vurdering af, at borgeren ikke længere er i målgruppen for et ophold.

Social- og Boligministeriet forventer at udsende en guide i foråret 2025, som angiver de forhold, som boformsledere skal være opmærksomme på ved udarbejdelse af ordensregler, herunder relevante forvaltningsretlige grundsætninger, og som vil kunne bruges som vejledning og til inspiration ved udarbejdelse af ordensregler.

Social- og Boligministeriet vil undersøge, om der vil kunne ske en monitorering af bortvisninger fra herberger og overveje, hvordan der kan følges op på herbergernes anvendelse af muligheden for at bortvise borgere fra tilbuddet.

4.3. Mulighed for handlekommuneskift under ophold på herberger m.v. efter servicelovens § 110

Ankestyrelsen udtrykker bekymring for de konsekvenser, det vil kunne få for borgerne og kommunerne, hvis kommunerne indgår aftale efter det foreslåede § 9, stk. 11, i retssikkerhedsloven. Ankestyrelsen mener, at ved sådanne aftaler får borgeren to handlekommuner i sager efter serviceloven. Det kan gøre det vanskeligt for kommunerne at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats over for borgeren, ligesom det kan være vanskeligt for borgeren at navigere i. Derudover vil muligheden for, at to kommuner på samme tid kan bevilge botilbud til borgeren, blive genindført.

Ankestyrelsen foreslår, at det kommer til at fremgå af lovbemærkningerne, at en aftale efter det foreslåede § 9, stk. 11, i lighed med aftaler efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 9, § 9 a, stk. 8, og § 9 c, stk. 12, ikke kan indbringes for Ankestyrelsen.

Dansk Sundhed og Velfærd støtter forslaget og ser det som fornuftigt at give borgerens nye kommune incitament til at tilbyde hjælp i form af bostøtte efter servicelovens § 85 a.

Blå Kors anfører, at lovændringen er særdeles relevant, da Blå Kors ofte støder på udfordringer med at sikre relevant støtte i egen bolig, når borger vælger at skifte bopælskommune.

Danmarks Almene Boliger (BL) mener, at det er positivt, at der gøres tiltag for at løse udfordringer, når borgere krydser kommunegrænser og for at sikre, at borgerne i videst mulige omfang får den rette bostøtte. Det er dog usikkert, om en tilflytningskommune vil have incitament til at indgå aftale med borgeren og den nuværende handlekommune om at overtage rollen som handlekommune. BL mener, at lovforslaget mangler afklaring af, hvilken kommune der har ansvaret for at tilbyde en borger en almindelig bolig, hvis borgeren er visiteret til et botilbud af en kommune og derved har fået en folkeregisteradresse i en anden kommune.

Danmarks Almene Boliger skriver videre, at lovforslaget ikke løser en eksisterende problemstilling i forhold til formuleringen af retssikkerhedslovens § 9, stk. 3., hvor det efter Danmarks Almene Boligers overbevisning ikke er entydigt afklaret, hvilken kommune der har ansvaret for et tilbud om en efterfølgende varig boligløsning.

Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløseindsatser (LOCHI) støtter principielt forslaget, men anfører at det dog er med en vis betænkelighed, at de konkrete aftalers detaljeringsgrad overlades entydigt til de kommuner, der skal indgå aftalen, fordi når to kommunale parter skal indgå en konkret aftale med en borger om handlekommuneskifte med borgerens samtykke, vil der principielt kunne udformes flere forskellige aftaler. To kommuner kan f.eks. have et stort antal forskellige aftaler om borgere på forsorgshjem og herberger.

Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløseindsatser gør videre opmærksom på behovet for en forenkling i form af en standardisering af, hvornår aftalen senest skal være indgået ift. en estimeret udflytningsdato, om der kan være en form for fortrydelsesret fra den ene eller begge kommunale parter, hvis aftalens indhold viser sig ikke at holde, eller hvis forudsætningerne ændrer sig samt hvordan kommunerne skal forholde sig, hvis en borger både trækker sit samtykke tilbage og skifter mening flere gange.

Gadejuristen bifalder overordnet set lovforslaget, der har til hensigt at forbedre indsatsen mod hjemløshed og styrke indsatsen for at få flere hjemløse borgere i egen bolig med den nødvendige støtte helt fra start. Gadejuristen oplyser, at de oplever, at de kommunale sagsbehandlere finder retssikkerhedslovens eksisterende regler meget komplicerede og uigennemskuelige i forvejen, og at en regelforenkling derfor ville være at foretrække, frem for at indsætte endnu flere bestemmelser. Gadejuristen foreslår som alternativ, at refusionen på 50 procent automatisk overføres til den nye handlekommune, også selvom bevillingen af § 85 a-støtte er truffet af en anden kommune.

Hjem til Alle Alliancen mener, at forslaget er et lille skridt i den rigtige retning ift. at forbedre muligheden for handlekommuneskift for borgere i hjemløshed. Forslaget tilgodeser dog kun borgere, hvor kommunerne indgår en aftale forud for opholdet på herberget ophører og dermed ikke borgere, hvor opholdet af den ene eller anden årsag ophører forud for indgåelse af en evt. aftale.

Hjem til Alle Alliancen anbefaler, at lovforslaget gennemføres, men at der samtidigt iværksættes en proces for tilpasning af servicelovens §176 a, så der ligesom for statens refusion på § 107-tilbud, indføres et "refusionsvindue" på minimum 6 måneder efter borgerens udskrivning fra herberget. Hjem til Alle gør herudover opmærksom på, at der bør indføres statsrefusion på § 85 a for alle borgere i hjemløshed, således at kommunerne har incitament til at tilbyde Housing First-støtte til alle borgere i hjemløshed.

Hus Forbi støtter op om muligheden for at skifte handlekommune.

Kirkens Korshær bakker op om den foreslåede bestemmelse om at give mulighed for handlekommuneskift under ophold på herberger, som medfører, at den nye handlekommune kan få refusion for udgifter til bostøtte efter servicelovens § 85 a. Kirkens Korshær er enig i, at det er nødvendigt at sikre, at kommunerne har et økonomisk incitament til at hjælpe mennesker i hjemløshed i egen bolig med den nødvendige støtte.

KL er tilfreds med, at det bliver muligt for kommunerne at indgå frivillige aftaler om et skift af handlekommune i forhold til at kunne tilbyde borgere på herberg en handleplan således, at hjælpen kan iværksættes ved borgerens indflytning i den nye bolig, samt at det bliver muligt for den nye handlekommune at ansøge om refusion for den hjælp borgeren modtager i eget hjem.

Rådet for Socialt Udsatte tilslutter sig lovforslaget, da det retter op på, at muligheden for handlekommuneskift i forbindelse med udskrivning fra herberg utilsigtet forringes som følge af hjemløse-reformen. Rådet for Socialt Udsatte skriver videre, at forslaget dog ikke ændrer på, at aftaler om handlekommuneskift er frivillige for kommunerne, samt at en gruppe hjemløse fortsat vil være fastlåst i lange herbergsophold, fordi de ikke ønsker hjælp i deres handlekommune. Rådet for Socialt Udsatte gør desuden opmærksom på, at forslaget ikke løser det alvorlige problem, at refusionsomlægningen ikke omfatter de borgere i hjemløshed, som ikke er indskrevet på et herberg.

Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH) støtter forslaget om at muliggøre aftaler om handlekommuneskift, når en borger ønsker at flytte til en anden kommune. Dette bidrager til at sikre stabilitet og adgang til nødvendig støtte, herunder bevilling af § 85 a bostøtte, inden udflytningen. Samtidig understøtter det kommunernes mulighed for refusion, hvilket er afgørende for bevilling og en smidig proces.

SAND finder den foreslåede tilføjelse om handlekommuneskift positiv og tilslutter sig argumenterne for tilføjelsen af denne mulighed. SAND skriver videre, at det er en god idé, at der opsættes krav og betingelser for aftalen, f.eks. hvis borgeren fortryder at flytte til en ny kommune.

Social- og Boligministeriets bemærkninger

Social- og Boligministeriet vil på baggrund af bemærkningerne præcisere betingelserne for indgåelse af aftalen, herunder om borgerens samtykke til aftalen.

Social- og Boligministeriet har præciseret i lovforslagets bemærkninger, at en aftale efter det foreslåede § 9, stk. 11, ikke kan indbringes for Ankestyrelsen, da der er tale om en frivillig aftale, som borgeren skal samtykke til.

Social- og Boligministeriet bemærker, at eftersom den foreslåede bestemmelse vil være frivillig for kommunerne at indgå, vil det også være op til de involverede kommuner selv at fastsætte nærmere krav og betingelser for aftalen.

Social- og Boligministeriet er opmærksom på, at indgåelse af en aftale om handlekommuneskift under en borgers herbergsophold vil medføre, at borgeren frem til fraflytning fra herberget vil have to handlekommuner.

Social- og Boligministeriet har præciseret i lovforslagets bemærkninger, at der i aftalen bl.a. bør tages stilling til, om aftalen automatisk bortfalder, hvis borgeren ikke flytter fra herberget m.v. inden for en bestemt periode, eller hvis borgeren efter indgåelse af aftalen tilkendegiver, at borgeren alligevel ikke ønsker at flytte i egen bolig i den kommune, der efter indgåelsen af aftalen er blevet ny handlekommune for borgeren i forhold til bestemte områder. Det vil fremgå af bemærkningerne, at denne stillingtagen netop har til hensigt at sikre, at borgeren alene har to handlekommuner i en kort periode i forbindelse med udflytning fra herberget.

Social- og Boligministeriet noterer sig svarene fra Hjem til Alle Alliancen og Rådet for Socialt Udsatte, der påpeger, at der med forslaget ikke indføres mulighed for at opnå refusion for borgere, der ikke har haft forudgående ophold på herberger. Social- og Boligministeriet bemærker, at et forslag herom umiddelbart vurderes at være forbundet med merudgifter, og at der med dette lovforslag ikke er afsat midler til en sådan ændring.

Social- og Boligministeriet noterer sig Gadejuristens og Danmarks Almene Boligers bemærkninger i forhold til behovet for at tilrette retssikkerhedslovens § 9. Social- og Boligministeriet kan oplyse, at der med dette lovforslag ikke foretages yderligere ændringer i retssikkerhedslovens § 9.